

อบต.วังแสงดูแลสุขภาพปชช.ด้วยสมุนไพร

สก๊อปพิเศษ

เอนก กระแจ่ม
มหาสารคาม

“สมุนไพร” ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มนุษย์รู้จักนำมาใช้เป็นประโยชน์ เพื่อการรักษาโรคภัยไข้เจ็บตั้งแต่โบราณกาล ในทวีปเอเชียมีหลักฐานแสดงว่ามนุษย์รู้จักใช้พืชสมุนไพรมากกว่า 6,000 ปี แต่หลังจากที่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ มีการพัฒนาเจริญก้าวหน้ามากขึ้น มีการสังเคราะห์ และผลิตยาจากสารเคมี ในรูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ง่าย สะดวกสบายในการใช้มากกว่าสมุนไพร ทำให้ความนิยมใช้ยาสมุนไพรลดลง เป็นเหตุให้ความรู้วิทยาการด้านสมุนไพรขาดการพัฒนา ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

ปัจจุบันทั่วโลกได้ยอมรับแล้วว่า ผลที่ได้จากการสกัดสมุนไพรให้คุณประโยชน์ดีกว่ายา ที่ได้จากการสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ประกอบกับในประเทศไทยเป็นแหล่งทรัพยากร ธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ มีพืชต่างๆ ที่ใช้เนิ่นสมุนไพรได้อย่างมากมายนับหมื่นชนิด

ดร.สาธิตอุบล
มหาสารคาม

นายแพทย์สุรียา รัตนปริณญา นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมหาสารคามบอกว่าการแพทย์แผนไทยนั้นหมายถึง ปรัชญา องค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติ เพื่อการดูแลสุขภาพ การบำบัดรักษาโรค ความเจ็บป่วยของประชาชนไทยแบบดั้งเดิม ให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย ซึ่งประกอบด้วยสมุนไพร เช่น การต้ม การอบ การประคบ การปั้นยาลูกกลอน ฯลฯ หรือพิธีกรรมเพื่อดูแลสุขภาพจิต

นายสมนึก ไชยสงค์ นายกองัดการบริหารส่วนตำบล (อบต.) วังแสง อ.แกดักกล่าวว่อบต.วังแสงร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เดินหน้าสืบสานภูมิปัญญาดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรต่อยอดโครงการ “ฮักแพง เบียงแฉง คนสารคาม” จากการศึกษาของค้ความรู้ของหมอพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพชุมชน และศึกษารูปแบบการบริหารจัดการองค์ความรู้ส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมภูมิปัญญาพื้นบ้านเพื่อดูแลสุขภาพชุมชน ต.วังแสง ดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน

นายก อบต.วังแสง

สุขภาพเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน

“มูลนิธิสุโขทัย ได้รับทุนสนับสนุนจาก สสส. ปี 2551 ทำการศึกษาหมอพื้นบ้าน ผู้รู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้ง 9 ตำบล

ยาพื้นบ้านอีสาน หมอบำบัดพิเศษ หมอเส้น หมอเอ็น ฮีต คอง อาหารอีสาน โสภบ้านและสถาปัตยกรรมชุมชน การดูแลคู่แข่งงานจนหลังการคลอดบุตร อุบัติเหตุ สู่วัย เป็นต้น ได้พบภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพทั้งสิ้น 31 เรื่อง แยกเป็นตำรับยา 27 ตำรับ และการดูแลสุขภาพ” นายก อบต.วังแสง กล่าว

นอกจากนี้ อบต.วังแสง ได้ร่วมกับสถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โรงพยาบาลมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มองเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพจึงได้ร่วมกันสร้างเครือข่ายการทำงานออกเป็น 4 ภาคี ด้านสุขภาพระดับตำบลในการผลักดันให้ อบต.เข้าไปดูแลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการของท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพชุมชน โดยมีสถานีอนามัยตำบลวังแสงเป็นเครือข่ายร่วมมือ ซึ่งใช้รูปแบบ อบต.เป็นศูนย์ ภายใต้ชื่อ ศูนย์บำบัดทุกข์สร้างสุขภาพชุมชนตำบลวังแสง ภายใต้โครงการฮักแพง เบียงแฉงคนอีสาน โดยมีกลุ่มหมอยาพื้นบ้าน 63 คนในตำบลวังแสง ครูนักเรียนในตำบลวังแสง 2 โรงเรียน ผู้นำหมู่บ้าน อนามัยตำบลวังแสง 1 แห่ง วัดป่าพิเชษฐชัชวาล และ อบต.ข้างเคียง

นอกจากมีการศึกษาของค้ความรู้ของหมอยาพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพแต่ละชุมชนแล้ว ยังมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของอบต.ในการสนับสนุนและส่งเสริมภูมิปัญญาพื้นบ้านเพื่อดูแลสุขภาพของชุมชน พบมีหมอยาพื้นบ้านผู้รู้ด้านยาสมุนไพรพื้นบ้านอีสานจำนวน 31 คน หมอยาบำบัด 5 คน หมอเอ็น-เส้น13 คน ผู้รู้ด้านฮีต-คอง 5 คน ผู้รู้ด้านสู่วัย พบจำนวน 3 คน ผู้รู้ด้านอุบัติเหตุ 3 คน หมอตำแย 2 คน โดยมีกระบวนการ มีการประชุมสมาชิกผู้นำท้องถิ่น ศึกษาเก็บข้อมูลหมอพื้นบ้าน ประชุมหมอพื้นบ้านเพื่อการจัดสรรเพื่อการรักษาได้ถูกตามเป้าหมาย นำความคิดเห็นที่ประชุมสภาตำบลเพื่อให้สภาตำบลอนุมัติหลักการและประชาสัมพันธ์ตามหมู่บ้าน โดยมีผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านจัดประชุมหมู่บ้านในหมู่บ้าน นำแผนไปปฏิบัติ และขยายสู่ปีต่อไป นำแผนไปทดลองใช้โดยการรับรองของสภาตำบล โดยมีรูปแบบหมอยาเป็นศูนย์ รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นศูนย์